53e jaar — Nr 102.

Zaterdag, 25 Augustus 1906.

DE POSTRIJDER
DER PROVINCIE LIMBURG.

Men schrijft in te Tongeren bij V. COLLÉE, uitgever en eigenaar van dit blad.

De POSTRIJDER verschijnt 's dinsdags, 's donderdags en 's zaterdags.

Alle toezendingen van brieven, geld of aankondigingen moeten franco gedaan worden aan den uitgever, Groote Markt, te Tongeren.

Abonnement :

Drie maal per week : 6 fr. per jaar.
Twee " " 5 "
Een " " 4 "

Een blad afzonderlijk 10 centiemen,

De abonnementen zijn vooraf betaalbaar.

Aankondigingen : 15 centiemen per drukregel.

Reclamen, vonnissen en andere artikels vooraan of binnen in het blad 1 frank den drukregel.

TONGEREN, DEN 25 AUGUSTUS

VAN ALLES WAT.

Er wordt algemeen geklaagd over het gebrek aan doelmatig materieel, dat telkens bestatigd wordt, wanneer rampen gelijk de instorting van den put te Ukkel zich voordoen. Gebrek aan moed en zelfopoffering bij de redders, zoo burgers als soldaten, is er niet, en telkens bieden zich meer dan genoeg hulpveerdige personen aan om bij de werken mee te helpen. Doch het materieel ontbreekt om spoedig en op degelijke wijze de reddingswerken te kunnen inrichten.

Ware het dan niet beter, in plaats van altijd nieuwe geweeren en kanons te koopen, zekere regimenten van het leger te voorzien van een doelmatig reddingsmaterieel, dat altijd gereed zou zijn om naar de plaats der ramp gevoerd te worden ! Dat zal geene millioenen kosten, gelijk de kanons, en dat zou ten minste eene hoogst nuttige, ja, wij mogen er wel bijvoegen, hoogst noodige uitgave zijn. Dat men des noods eenige kanons minder koope : niemand zal daarover klagen :

* * *

« LA VOIX DU PEUPLE » - « De Stem des Volks » van de onlusten te Fressenevillle (Frankrijk) gewagende, doet de volgende bekentenis :

« De werkstaking werd om één ure » verklaard en om drie ure stond het kas» teel volop in brand, terwijl de fabriek » werd gespaard. De werkstakers toonden » aldus aan hunne patroons dat hunne » rol van volstrekte meesters geëindigt » was ; dat zij willen geëerbiedigd wor» den in hunne rechten en in hunne » waardigheid. Welnu, die les is niet » voldoende geweest aan de Riquir's ! » enz. »

Twee uren na het uitroepen der werkstaking, het kasteel van den patroon afbranden dat heet men een « LES » en eene voorafgaande verwittiging.

En dit gebeurde uit kracht hunner rechten en waardigheid dat de werkstakers vrijwillig het kasteel deden vlammen.

De roode organen juichen dan die misdaden en de misdadigers toe... En als men dan uit al die geweldenarijen en misdaden de logieke gevolgtrekking afleidt en bewijst dat het roode ordewoord diefstal, moord en brandstichting is, dan schreeuwen al de roode schrijvelaars groot en klein dat ze gelasterd worden !

* * *

ONTEIGENING.— De onteigening der capitalisten ten voordeele der collectiviteit of van het algemeen, maakt den grond uit van de socialistische leering en wordt op de roode partijvergaderingen gedurig aangepreekt. In het officieel verslag over eene groote betooging, welke Zondag te Seraing heeft plaats gehad, leest men :

De spreekbeurt is aan gezel Emiel Royer die toegejuicht wordt zoodra hij op het verhoog komt.

In eene beeldrijke en overtuigende taal hangt hij een treffend tafereel op van den tegenwoordigen strijd ; de klassenstrijd moet de bekommering der arbeiders uitmaken.

Uw lot verbeteren is goed. *Het capitalistisch regiem onteigenen is beter.* (TOEJ.)

Gij zijt de voortbrengers en gij zijt arme parias Gij mist het noodige om in de stoffelijk noodwendigheden van den mensch te voorzien ; de niets voortbrengende burgers genieten alles.

Van den eenen kant dus, zij die wroeten, kreveeren van den honger ; van den anderen kant, zij die niets doen, kreveeren bijna van eene overlaste maag.

De middel is in uw bereik ; neemt ze en dan zullen er betere dagen komen.

Na gezel Royer hebben andere redenaars in denzelfden zin gesproken, onder de toejuichingen van al de deelnemers aan de betooging. En *Le Peuple* is in den hoogsten hemel van vreugd !

Dat zal echter onze zoogezegd gouvernementeele liberalen, die soms in hunne bladen van verre — zeer verre — een pijlke naar het socialism afschieten, niet beletten in de kiezingen met diezelfde socialisten verbonden te sluiten, telkens dat zij het gunstig zullen oordeelen aan hun kiesbelang.

Advies aan de rijke liberale heeren...

* * *

De socialistische senator Picard klaagt er over dat zoovele van zijne partijgenooten zich de onfaalbaarheid aanmatigen.

De katholieken — zegt hij — kennen de onfaalbaarheid enkel toe aan de Kerk en aan den Paus, en dat alleen in geloofszaken. Voor het overige nemen zij aan dat eenieder mag denken, spreken en schrijven zooals hij het goedvindt.

Bij de socialisten daarentegen, is men een ketter en verdient men uitgesloten te worden zoodra men afwijkt van den stijven regel, getrokken door... ik weet niet wien, want de leeraars zelven zijn niet t'akkoord onder elkander.

Goed gelapt, meester Picard !

* * *

De *Nationale Zeitung* deelt een treffend voorbeeld mede van den dwang, dien de socialisten op hunne volgelingen uitoefenen. Volgens dat blad moeten de werklieden, die in werkstaking gaan, voor de ondersteuning welke zij uit de kas hunner vakvereeniging ontvangen, *wissels teekenen*, die betaalbaar zijn op zicht. Zoodra een werkman, tegen den wil der partijgenooten, terug aan 't werk gaat, worden de wissels hem ter betaling aangeboden en als hij niet betalen kan, doet men zijn hoeltje vóór de deur verkoopen.

Zóó bindt men de slaven !

* * *

Er wordt gemeld dat men zich voortaan, te Brussel, niet meer zal tevreden stellen met de scheikundige ontleding der stalen melk, bij de melkverkoopsters aangeslagen, maar dat men ook deze stalen aan een nauwkeurig bacteriologisch onderzoek zal onderwerpen.

* * *

DE TERING. — Er wordt dikwijls gesproken van nieuwe geneesmiddelen die tegen de tering zouden uitgevonden zijn. De geleerden erkennen dat er bijzondere middelen bestaan tot bestrijding der tering, doch zij kunnen enkel dienen, wanneer de ziekte de weefsels nog niet aangetast heeft en het lichaamsgestel nog in staat is er voordeel uit te trekken. Zij blijven zonder uitwerksel wanneer de verwoestingen der tering zich in de weefsels beginnen voor te doen. Tot nu toe bestaat er geen afdoende geneesmiddel tegen de longtering.

Het praalgraf van Pater Valentinus.

Hieronder geven wij in extenso de redens door den heer ridder de Corswarem en den hoogw. pater Provinciaal bij de onthulling uitgesproken :

Rede van den heer Ridder de CORSWAREM.

Nooit, voorzeker, is Limburg getuige geweest van eene betooging, gelijk die welke wij heden bijwonen.

Eene ontelbare menigte is hier samengestroomd uit al de hoeken van onze provincie, uit andere provinciën van België, ja zelfs uit den vreemde om hulde te brengen — niet aan eenen grooten der wereld — maar aan eenen eenvoudigen kloosterling, aan den ootmoedigsten der kloosterlingen, die ver van ooit roem en glorie gezocht te hebben, zijn leven lang, gedaan heeft wat maar in zijne macht was om verborgen en onbekend te blijven. God die de nederigen verheft, heeft niet gewild dat die wensch van zijnen vromen dienaar zou vervuld worden. Reeds sedert lange jaren, was Pater Valentinus een vermaard man geworden ; zijn naam was gekend en geëerd, niet alleenlijk in gansch België, maar in naburige landen, in Nederland, in Duitschland, in Frankrijk, in Engeland, meer nog in andere werelddeelen, tot in het verre Amerika. En nu dat hij niet meer in ons midden is, nu groeit zijne vermaardheid nog gedurig aan, omdat zijn leven beter gekend wezende het getal zijner bewonderaars immer vermeerdert.

De stem des volks had hem den schoonsten titel gegeven, welke ooit door iemand mocht gedragen worden, den titel van « Heilige ». Voor het volk was hij als de « Heilige » bij uitmuntendheid ; wie Pater Valentinus was, dat was niet overal bekend, maar wie « de Heilige Pater » was, dat wist iedereen.

En de stem des volks had zich niet vergist. Van af zijne jongste jaren tot op het oogenblik van zijn overlijden, is Pater Valentinus een waar voorbeeld geweest van alle deugden. Hij heeft de deugd uitgeoefend op heldhaftige wijze, in alle omstandigheden des levens, niettegenstaande alle moeilijkheden en alle hinderpalen. Al wie het geluk gehad heeft in betrekking met hem geweest te zijn, al was het dan ook maar gedurende eenige korte oogenblikken, heeft den indruk behouden dat Pater Valentinus boven alle aarsche zwakheden en alle aardsche ellende verheven was, dat hij wel meer geleek op een engel dan op een gewoon sterveling.

Pater Valentinus heeft het grootste deel van zijn leven doorgebracht in zijnen biechtstoel. Zijne biechtelingen hadden in hem een onbeperkt vertrouwen, omdat zij verzekerd waren bij hem te vinden, én eene groote geleerdheid, én groote godsvrucht, én boven al een minnend hart. Gelijk al degenen die God beminnen uit gansch hun hart, met gansch hunne krachten gevoelde hij eene grenzelooze liefde jegens zijnen evenmensch. Hoe ver hij die liefde gebracht heeft, weten wij allen ; hij heeft zich zelf vergeten om zich geheel en gansch op te offeren voor het geluk dergenen die raad en troost bij hem kwamen zoeken.

Nu hebben wij hem verloren, die ons zoo zeer beminde en wien wij van onzen kant, eene zoo rechtzinnige wederliefde toedroegen. Gelijk kinderen die, in de moeilijkheden des levens, gaan bidden op het graf hunner ouders, zoo ook zullen wij hier komen bidden op het graf van onzen diepbetreurden vader. Dan zal het ons voorkomen alsof wij zijne stem nog hooren. Die stem zal ons spreken van geloof, van hoop, van liefde jegens God en jegens den evenmensch, van onderwerping aan Gods wil, van moed en sterkte in de beproevingen. Zij zal ons ook de grootenis herhalen, die hier op zijn graf gebeiteld is, en die als zijn krijgskreet was in den strijd tegen het kwaad : *Ave Maria ! Ja, Ave Maria !* Dat Hasselt dien kreet herhale door de eeuwen heen, als het ordewoord dat ons achtergelaten geworden is door Pater Valentinus.

Het praalgraf, dat wij heden inhuldigen, zal voor het nageslacht, getuigen dat de Limburgers van onzen tijd geene ondankbaren waren. De kleinen gelijk de grooten, de armen gelijk de rijken hebben bijgedragen om het op te richten als een blijvend gedenkteeken van hunne erkentelijkheid voor hem, wiens leven eene lange aaneenschakeling geweest is van de uitmuntendste weldaden. Maar onze dankbaarheid moet nog elders geschreven staan dan op den arduin ; zij moet en zij zal onuitwischbaar gedrukt blijven in onze harten.

O Pater Valentinus, de kunstenaar die wij dit praalgraf verschuldigd zijn, heeft U afgebeeld zooals gij waarlijk zult blijven leven in ons geheugen en in ons hart, met den arm omhoog geheven om te zegenen. Zegen ons, en al degenen die ons dierbaar zijn. Zegen de geestelijkheid die hier zoo talrijk vertegenwoordigd is. Zegen uwe broeders der derde orde van den Heiligen Franciskus, opdat zij mogen voortgaan met rijke vruchten in te oogsten op s Heeren akker.

Zegen ook Limburg, uw Limburg, dat Limburg waar uw wieg stond, waar gij bijna uw gansch leven doorgebracht hebt, waar gij zoo veel gedaan hebt voor de eer van God en de zaligheid der zielen, waar nu uw stoffelijk overblijfsel rust, in afwachting der zegevierende verrijzenis. Zegen het, opdat het, te midden der rijkdommen welke weldra uit zijnen bodem zullen oprijzen, nooit datgene vergete wat in 't verleden zijn roem en zijne sterkte geweest is, maar dat het in den voorspoed blijve wat het steeds in de tegenspoed was : bereid om alles op te offeren, liever dan het geloof te verliezen, in alles en boven alles getrouw aan God en aan zijne Heilige Kerk !

Rede van den hoogeerw. P. PROVINCIAAL.

Na de treffende en roerende aanspraak van Monseigneur Keesen, de aangrijpende redevoering van mijnheer ridder de Corswarem en het prachtig gedicht van den e. heer professor Geurts, zou ik nauwelijks het woord durven nemen ware het niet om een plicht van dankbaarheid te volbrengen.

Derhalve bedank ik, uit ganscher harte, de geestelijkheid en de wereldlijke overheid, de godsdienstige bevolking van Hasselt, ja allen, hier van wijd en zijd, toegestroomd voor de bewijzen van eerbied en genegenheid heden aan onzen diepbetreurden Pater Valentinus gegeven.

Niemand is het onbekend dat onze achtbare medebroeder, tijdens zijn leven, zich aan de eer en glorie der menschen zocht te ontrekken ; kon hij dezelve niet ontgaan, dan bracht hij ze tot God terug en, uit het innigste des harten, kwam op zijne lippen een van liefde brandend en overtuigd :

Geloofd zij Jezus-Christus !

En toch, wie zou durven beweren dat een hart, zoo gevoelig als dat van Pater Valentinus, voor ondankbaarheid vatbaar was ?

Ja, deed men iets voor hem, men las de dankbaarheid in zijne oogen : woorden om ze uit te drukken vond hij niet ; doch God alleen weet hoeveel tranen en gebeden hij stortte, hoeveel last en vermoeienissen hij zich getroostte om dezen die hem goed wilden het honderdvoudige terug te geven en vooral 't geluk te bezorgen.

De deugdzame kloosterling zal dus ook niet ongevoelig zijn aan de plechtige betooging waarvan wij heden getuige zijn

Aan God zal hij eer en glorie geven. *Aan U allen*, wie gij zijt of niet, een *blik van dankbare genegenheid ; een weldoende zegen, een gebed*, des te krachtiger daar het uit een hart komt het limburgsch volk ten innigste toegedaan.

Maar niet slechts in den naam van P. Valentinus, ook *in onzen naam*, zijn wij u een woord van dank verschuldigd.

Immers wie ziet niet in de verheerlijking van P. Valentinus de verheerlijking der Orde, aan dewelke hij toebehoorde, *eene hulde* aan het franciskaansche kleed, *eene goedkeuring*, *eene aanmoediging*, voor dezen die het dragen ?

Groot en heerlijk zijn de *beloften* die onze H Stichter aan de weldoeners zijner Orde gedaan heeft.

Mogen zij voor ieder van u verwezenlijkt worden !

Mild en vruchtbaar was de *zegen* welke de stervende Franciscus voor het weldoende Assisië en hare inwoners afsmeekte. Moge die zegen steeds rusten op het weldoende Limburg en het ons zoo weldoende Hasselt ! En mogen wij, op de voetstappen tredende van dezen, dien wij vandaag herdenken, nooit ophouden te samen met uwe achtbare Geestelijkheid ons voor u ten beste te geven, door werken, door woorden, door eene gedurige zelfopoffering uw geluk en welzijn betrachten.

Dank zij dus in naam van Pater Valentinus en ook in onzen naam, aan den zeer eerw. heer Deken, aan den z. e. heer Bestuurder Neelmans, aan al de heeren geestelijken die door hunne krachtige medewerking die plechtige betooging deden ontstaan en haar zoo grooten luister bijzetten.

Dank aan den weledelen heer Baron de Pitteurs, Gouverneur van Limburg en aan de heeren van den Provincialen Raad.

Dank aan den achtbaren heer Burgemeester en aan zijnen Gemeenteraad en al de voorname heeren, die eene openbare hulde brengende aan eenen nederigen kloosterling een treffend voorbeeld geven van geloof en godsvrucht.

Dank aan de zoo *welsprekende redenaars* die in de Kerk en hier, op het Kerkhof, Pater Valentinus, als het ware in ons midden deden herleven, en al hunne toehoorders tot bewondering voor zijne kloosterlijke en priesterlijke deugden opwekten.

Dank aan het bisschoppelijk college en aan de koninklijke maatschappij « St-Cecilia » die met hunne harmonie deze plechtigheid opgeluisterd hebben.

Dank aan het Comiteit dat geen moeite gespaard heeft om tot het gewenschte einde te komen — aan den beeldhouwer, wiens talent dat schoone kunstwerk, welk wij inhuldigen, opvatte en uitvoerde.

Dank aan allen die, door hunne giften en door hunne deelneming, 't is gelijk op welke wijze, aan deze plechtigheid onzen achtbaren medebroeder en ons allen een blijk van achting, van liefde en genegenheid hebben gegeven.

Dit gedenkteeken, dat zich nu statig op dit kerkof verhelt, zal voortaan de deugden en de verdiensten verkondigen van dezen, die zoo lange jaren in uw midden geleefd heeft. Het zal er spreken van zijne goedheid en liefde — van zijnen geest van godsvrucht en gebed — van zijne buitengewone devotie tot Maria — van zijnen alles overtreffenden zieleijver.

Doch aan het nageslacht zal het ook zeggen : dat een volk welk met zooveel geestdrift, hulde brengt aan de deugd, een vroom een godsdienstig volk is, en dat geestelijke en wereldlijke oversten die zulke gevoelens onder het volk kunnen opwekken, aanvuren, bewaren en door hun voorbeeld staven, waardig zijn te bestieren en aanspraak mogen maken op de achting de genegenheid, de dankbaarheid en de trouw hunner onderhoorigen.

Eere dus aan Limburg en aan de godsdienstige bevolking van Hasselt !

De H. Franciskus en zijn waardige zoon P. Valentinus zegenen u van uit den hemel, in 't geestelijke en in 't tijdelijke ; bewaren in uw midden den geest van geloof en godsdienst, de getrouwheid en verkleefdheid aan Kerk en Priesters.

Dat is onze wensch, 't is ons gebed, 't is het doel van onzen iever en van onzen arbeid.

Stads- & Provincienieuws.

Paardenmarkt te Tongeren, DONDERDAG 13 SEPTEMBER.

Op de Markt van Tongeren van donderdag waren te koop gesteld, 222 koeien en kalveren, 147 vette varkens en 1419 magere varkens, schapen 0.

Apotheek. — Zondagsrust.

Zondag zal de Apotheek van M. SWINKELS alleen open blijven, van 12 uren 's middags tot 12 uren 's nachts, voor de dringende noodwendigheden.

De comptante betaling wordt vereischt.

De *Postrijder* van heden bestaat uit **twee bladen**

Groote krijgsoefeningen.

Zoo er geen tegenbevel komt vanwege de militaire overheid, zullen de soldaten, die deelnemen aan de groote krijgsoefeningen, te Tongeren blijven vernachten van den 30 tot den 31 Augustus.

De inwoners kunnen op het policiebureel vernemen hoeveel officieren en soldaten zij zullen moeten logeeren.

Te dezer gelegenheid worden onze medeburgers dringend verzocht de nationale vlag uit te steken.

BERICHT.

In het opschrift van de poststukken voor troepen van de 3e en 4e LEGERAFDEELING die deelnemen aan de groote krijgsoefeningen moet, van 29 augustus tot en met 6 september, geene PLAATS VAN BESTEMMING staan. In het adres geeft men enkel op : het nr van het regiment, het bataljon en de compagnie (of het nr van de batterij, het eskadron, de kolom, enz.) met de duidelijk geschreven melding : « BESTUUR DER KRIJGSOEFENINGEN », of « 3e LEGERAFDEELING » of « 4e LEGERAFDEELING ».

Elken dag, neemt het Hoofd van den postdienst van het Leger de noodige maatregelen om die poststukken op de legerplaats te doen toekomen.

Verzending voor het Assisenhof. — De Kamer van in beschuldigingstelling des beroephofs van Luik heeft voor het Assisenhof der provincie Limburg verzonden : 1e Degroof Arnold, werkman, geboren te Eysden, den 28 Juli 1884, aldaar woonachtig ; 2e Degroof Lodewijk-Leonard, werkman, geboren te Eysden, den 16 Februari 1887, aldaar woonachtig, als beschuldigd te Eysden, op 24 Juni 1906, vrijwillig, met voorbedachtheid en het inzicht den dood toe te brengen, eenen manslag gepleegd te hebben op den persoon van Heyens Arnold-Willem.

St-Truiden. —GERED.— Een 3jarig kind wonende Molensteeg, was woensdag gaan spelen in de bouwt, bij Ph. Strauwen, ijzergietersgast. Men weet niet hoe, maar het kind sukkelde in eenen waterkuil, waaruit het gehaald werd door Alfons Strauwen, 12 jaar oud, die om zijne kloeke daad verdient gelukgewenscht te worden.

De oogst in de Kempen. — In lange jaren is de oogst in de Kempen zoo overvloedig niet geweest al dit jaar het geval is. In het voorjaar voorspelde de toestand der velden nochtans een slechte opbrengst. Dank aan het voordeelig weer is alles ten goede gekeerd, en van zware onweders zijn de velden over 't algemeen gespaard gebleven.

Het hooi is goed en overvloedig geweest en de toemaat belooft ook eene goede opbrengst. De rogge geeft een rijken oogst ; veel koorn en het stroo is tamelijk lang. De tarwe en de garst zijn bijzonder goed gelukt. De haver zal zeker een dubbelen oogst geven. Men begint in onze streken ook veel erwten te planten; de opbrengst ervan is nagenoeg het dubbel der andere jaren.

Boekweit wordt schier niet meer gezaaid, omdat de oogst ervan dikwijls mislukt.

Beeten en raapkolen staan bijzonder schoon. Indien het goede weer aanhoudt zal het najaar ook schoone en overvloedige vruchten opleveren. De speurie en rapen beginnen goed te groeien. De aardappels bijzonder geven dit jaar eenen overvloedigen oogst. Men schat 24,000 kilos per hectaar.

Het fruit is in de Kempen ook goed gelukt ; peren zijn er minder dan op andere jaren.

Uit dit alles blijkt dat onze landbouwers wel reden hebben om over den oogst tevreden te zijn.

Jacht. — Opening en sluiting. — Bericht.

De Gouverneur der provincie Limburg brengt ter kennis der belanghebbenden dat, krachtens een ministerieel besluit van den 15 dezer maand, de opening der jacht in de provincie is vastgesteld op den 25 der loopende maand augustus. Doch de jacht, bij middel van den loophond of van den hazewind, is slechts toegelaten te rekenen met 15 september ; die op het groot wild (herten, damherten, reebokken) te rekenen met den 22 derzelfde maand en die op de fazanten te rekenen met den 29 derzelfde maand. Het is verboden bij sneeuw in open veld te jagen, welke ook de hoeveelheid sneeuw zij die den grond bedekt ; de jacht blijft echter toegelaten in de bosschen, alsook op het waterwild langs de zeekust, in de moerassen en op stroomen en rivieren.

De patrijzenjacht, de kwakkeljacht en die op het schotsche sneeuwhoen is gesloten na 25 november aanstaande, alle soort van jacht, met inbegrip van de jacht met loophonden is verboden na 31 december 1906. Bij afwijking van van voorgaand artikel, is de klopjacht op groot wild met of zonder honden tot 31 Januari 1907 toegelaten : de konijnenjacht met geweer, met of zonder fretten, in klopjacht of met aanhoudingshonden en met den kleinen hond genaamd « keffer » in de bosschen alsook in de duinen, en deze, bij middel van beurzen en fretten zijn geheel het jaar toegelaten ; de jacht op waterwild langs den oever der zee, in de moerassen, alsook op de stroomen en rivieren blijft open tot en met 30 april aanstaande.

De jacht met koppels jachthonden en zonder voorwagens houdt op toegelaten te zijn na 15 april 1907.

Officieele akten.

De herinneringsmedalie van de Regeering van Z. M. Leopold II, is verleend aan de volgende personen uit Limburg :

WELDADIGHEIDSBUREELEN.

Berg. — MM. A. Vryen, voorz. ; J. Nicolaers, lid ; G. Cox, oud lid. — Eben-Emael : MM. T. Beusinne en H. Jodogne, leden. — Eigenbilsen:

Ter wille eener vrouw

5e VERVOLG.

Het was maar goed dat ik zoo spoedig besloten had, want ik kwam daar juist in tijds om den sneltrein te halen.

Een uur later kwam ik te Burwell Junction aan en nam een rijtuig om mij te brengen naar het landhuis, dat, gelijk men in het geheele graafschap weet en elk goed reisboek van Hestfordshire meedeelt, juist op vijf en driekwart mijl van de spoorwegstatie is gelegen. Toen ik het inrijhek had bereikt, had ik, ofschoon ik het toen nog niet wist, juist vijf mijlen afgelegd van een der meest buitengewone reizen, die ooit een sterveling heeft gemaakt — eene reis zoo buitengewoon, dat ik, hoewel thans wetend dat ik haar gemaakt heb, soms nog moet gelooven dat ik die gedaan heb onder een anderen vorm dan die van een gewoon mensch.

In mijn leven, dat niet bijzonder lang of schitterend is geweest, heb ik het geluk gehad de schoonste landgoederen der historische families van Engeland te leeren kennen. Maar schoon als ze wezen mogen, kunnen weinige er van zich meten met het statig oude landschap dat ik nu ga beschrijven.

Constantine Blake was na eeuwen de eenige van zijn geslacht geweest, die zich tevreden had gesteld met het eenvoudig, kalme leven van een landedelman. Eigenaardiger nog was hij ook de eenige, die geld had gewonnen. Onder zijn beheer bloeide het geslacht ; nieuwe landerijen werden aan de bezitting toegevoegd en oude werden ingekocht. Voorzichtig man als hij was, had hij getracht zijn zoon en erfgenaam ook tot dit rustig leven te brengen en het was dus wel een gril van het noodlot dat diezelfde zoon, zoodra hij zijn eigen meester was geworden, een groot deel van het door zijn vader nagelaten fortuin had gestoken in twijfelachtige Amerikaansche mijnen en daarna, blijkbaar voor goed, van zijne bloedverwanten en vrienden was verdwenen. Tot zoover wat de familie betreft, thans een en ander over het landgoed zelf.

Eenmaal het inrijhek door aanschouwde ik een park, waarin tal van eeuwen-oude boomen en schijnbaar alleen bevolkt door kudden herten, die kalm tusschen de varens liepen te grazen. Het deed ietwat denken aan het groote park te Windsor en in sommige gedeelten had men de *Merry Wives* bepaald zonder veel verandering in het decor kunnen spelen.

Het landhuis kon men niet bereiken zonder langs den vijver te zijn gegaan en een kleinen heuvel te hebben beklommen, waarop een aardig oud tuinhuis staat. Van deze hoogte kon men over een dal zien, waarin het gebouw prijkte in al zijne bouwkundige schoonheid. De weg er heen kronkelde op ietwat grillige wijze, en gaat door een ouden boog, die een vijftig voet lager staat dan het huis zelf, daarna moet men over eene ophaalbrug, om dan te komen op eene vierkante plaats, en die overgaande bereikt men eene ouderwetsche voordeur, die meer dan één beleg heeft ondergaan.

Hoewel ik uit oogpunt van zaken veel met dit oude gebouw had te doen gehad, had ik, nimmer goed gezien ik de plaats nooit had gezien, nimmer goed beseft welk een eenige bezitting het was. Thans eerst zag ik het duidelijk. Van mijne jeugd had ik de Blakes en hunne belangen gekend en kon mij den ouden Constantine herinneren van over jaren. Hij en mijn vader waren, zoo lang zij leefden, boezemvrienden geweest en mij dunkt ik moet ongeveer zeven jaar oud geweest zijn, toen ik hem voor de eerste maal had gezien.

Ik stel mij hem nog voor als een lange man, met strenge gelaatstrekken, een borsteligen grijzen knevel, doordringende zwarte oogen, altijd luid sprekende en voor wien mijn vader, die anders voor niemand bang was, eene geheimzinnige vrees koesterde. Ik herinner mij, hem voor de eerste maal gezien te hebben aan Euston-statie, op den dag toen ik voor het eerst naar de school ging. De tweede maal dat ik hem ontmoette was ongeveer veertien dagen nadat ik bij mijn vader in de zaak was opgenomen en hij mij kwam spreken over onze voogdijschap, en de laatste maal was het geweest ongeveer een maand vóór zijnen dood. Hoe weinig vermoedde ik toen dat ik eens — maar, laat ik geleidelijk verhalen en niet met mijn verhaal vooruit loopen.

Toen mijn rijtuig voor de groote deur stil hield ; werd ik verwelkomd door een deftigen, grijzen hofmeester, die, nadat hij mijn naam had gehoord, mij dadelijk verzocht binnen te gaan. Ik zond toen mijn rijtuig weg en legde hoed en overfrak af in de schoonste eikenhouten « hall, » die ik ooit gezien had. Zonder overdrijving, moet die bepaald honderd voet lang zijn geweest, en zoowel de zoldering ervan als de gepolijste vloer, waren gemaakt van eikenhout, dat bijna zwart was van ouderdom. Aan het andere einde bevond zich eene galerij, blijkbaar bestemd als zitplaats voor muzikanten en aan weerskanten, tusschen de deuren, waren de wanden versierd met wapenrekken en eene verzameling van familieportretten, waaronder dat van den stichter van het geslacht, dezelfde Hugo Blake, die het goed van koning Hendrik had ontvangen.

— Wilt ge mij maar volgen, mijnheer ? zegde de hofmeester eerbiedig, nadat is om mij had gezien met eene belangstelling, die zeer natuurlijk was, mijne meesteres heeft uw telegram ontvangen en wacht u thans in hare zitkamer.

Ik vroeg hem met een gebaar voor te gaan en volgde hem naar eene deur rechts in de hall. Hij opende die en kondigde mij toen aan met eene deftigheid, die hij best kon geërfd hebben van de hooge bezitters van het huis.

Misschien dat het kwam door het zenuwachtig gevoel dat over mij gekomen was door het zien van dit prachtig oude kasteel, dat ik thans voor de eerste maal in mijn leven bezocht ; misschien ook dat het kwam door de herinnering aan dat meisje, dat mij eenige dagen te voren in mijne kamers bezocht had, dit staat vast dat ik, die kamer binnengaande mij zenuwachtig gevoelde als een schooljongen die bij zijn meester geroepen wordt, zenuwachtiger, dan ik mij herinner ooit geweest te zijn sedert ik voor het eerst een langen frak aankreeg en meerderjarig was geworden.

Was de hal, die was doorgegaan, prachtig, de kamer, waarin ik mij thans bevond, was zulks nog meer. Het was een grootsch vertrek in elk opzicht, even als de hall in eikenhout getimmerd en voorzien van een paar ouderwetsche ramen, zooals ik nooit te voren gezien had. Er was echter een verschil : terwijl de « hall » zooveel mogelijk somber en degelijk was gehouden als in de dagen toen alle belangrijke familieaangelegenheden en plechtigheden daar werden afgedaan, zag men in dit vertrek de decoratieve kunst der 19e eeuw.

Toen ik binnentrad was jufvrouw Blake juist opgestaan van hare schrijftafel, die aan een venster stond waardoor men een heerlijk uitzicht over de parken had. Mijn naam hoorende was zij opgestaan en kwam mij begroeten, naar ik mij durfde verbeelden met een trek van blijdschap op het gelaat.

— Ik ben zeer blij u te zien, M. Brudenell, sprak zij met dat open gelaat dat haar nog bevalliger deed zijn, uw telegram van dezen morgend heeft mij zeer veel genoegen gedaan. Ik ben nog niet buiten geweest, doch men heeft mij gezegd dat het erg koud is. Gij hebt eene lange, onaangename reis gehad en zult zeker vermoeid zijn. Mag ik u vóór het ontbijt iets verfrisschends aanbieden ?

Ik dankte haar zeer voor haar beleefd aanbod.

— Kom dan bij het vuur zitten om u te warmen.

Hier moet ik even een bekentenis doen. Als ik had moeten zeggen, dat ik aan jufvrouw Blake gedacht had, sedert dien dag dat ik haar te Londen had opgezocht, dan zou ik tevens hebben moeten verklaren, dat ik zulks gedaan had op dezelfde wijze, waarop ik haar geslacht in het algemeen had beschouwd dat wil zeggen, ik had haar gevonden een schoon meisje, een voorbeeld onder haar genooten, nog onaangetast door de grillen der groote wereld en blijkbaar niet in staat een diep gevoelen op te wekken, maar thans binnen vijf minuten reeds, onderging mijn meening eene groote wijziging.

Misschien dat dit onderhuis, waarin zij eenige meesteres was, haar eene zekere waardigheid gaf, die ik niet bij haar zou gezocht hebben. Hoe het zij, toen ik haar daar zag, gekleed in eenvoudig morgendkleed met witten kraag en witte manchetten ; door dat vertrek zag gaan met eene beslistheid, bij eene vrouw nooit opgemerkt, kreeg ik een ander gedacht omtrent haar.

Na eenige papieren verwijderd te hebben van eenen stoel die bij het vuur stond, ging zij zitten en gaf mij een wenk hetzelfde te doen.

— Ik kan u niet zeggen, M. Brudenell, begon zij, hoe vriendelijk ik het van u vind, dat ge tot mij gekomen zijt. Ik heb u zooveel last veroorzaakt, dat ik er prijs op stel u te zeggen hoe erkentelijk ik u ben. Gij hebt zeker den brief ontvangen, waarin ik u van het bezoek van Mulhausen sprak.

— Ja, antwoordde ik, en juist dat bezoek was een der redenen, die mij tot u brachten. Voor ik u verder iets vertel, zou ik gaarne van u hooren wat ge van Mulhausen dacht.

— Ik weet niet wat van hem te denken, sprak zij na eenig stilzwijgen, hij moet bepaald een zonderling man en een vreemd persoon zijn ; het eene oogenblik gevoelde ik een bepaalden afkeer van hem, zonder dat ik er eenige bepaalde reden voor had ; het volgende oogenblik vond ik hem weer niet zoo onaardig door het deftige in zijn voorkomen en zijne vriendelijke stem.

— Het is ongetwijfeld een eigenaardig man, sprak ik, en bovendien iemand tegen wien wij zeer voorzichtig moeten optreden. Wat mij betreft, ik ben niet van plan hem verder te vertrouwen dan ik hem zien kan.

Zij vestigde hare schoone oogen op mij en zag mij eenige oogenblikken verbaasd aan. Zeker had zij er nooit te voren zoo lieftallig uitgezien.

— Wat bedoelt ge ? vroeg zij eindelijk, van waar deze opmerkingen over dien man ? Of schoon ge het niet gezegd hebt, heb ik een gevoel alsof daar wat achter steekt. Wilt ge mij zeggen of dat zoo is ? Ge behoeft mij niets te verbergen.

— Dat zal ik niet doen, hernam ik. In de eerste plaats staat de man ons beiden tegen, waarom weet ik niet. Ik weet alleen dat ik van het oogenblik dat ik hem zag, achterdochtig jegens hem was, als had hij mij willen uitplunderen. Bovendien is hij niet nauwgezet in zijne meedeelingen. Wat hij vertelt komt niet altijd overeen. Toen hij mij sprak van zijne vriendschap met uwen broeder vergiste hij zich insgelijks en volgens uwen brief, heeft hij dat ook tegenover u gedaan. Het komt mij voor, dat die vergissingen niet zouden voorkomen als hij de waarheid sprak. Als hij zich tegenspreekt, moet hij ons niet kwalijk nemen, dat wij meenen dat het niet in den haak zit.

— Dat gij zijn verhaal niet volkomen gelooft, is mij duidelijk, mijnheer Brudenell, sprak zij, doch welke vergissing maakte hij dan ?

Dus in een hoek gedreven, bleef mij niets over dan haar de overdenkingen mee te deelen, die ik dien morgend gehad had. Zij hoorde mij aandachtig aan en toen ik uitgepraat was, bleef zij eenige oogenblikken blijkbaar in ernstige gedachten in het vuur zitten staren.

— Ik moet erkennen, hernam zij eindelijk, dat hetgeen gij daar zegdet, iemand allicht wat achterdochtig zou doen worden, maar als hij de waarheid niet heeft gezegd, welke reden kan hij daarvoor dan gehad hebben ? Waarom zou hij ons willen bedriegen ? Waar hij zoo vurig verlangt mijn broeder te vinden komt het mij zeker voor, dat hij niet weet wat er van hem geworden is. En dan nog iets : als hij de schuld was van zijn verdwijnen, zouden wij toch zeker wel de laatsten zijn, met wie hij iets te doen zou willen hebben.

— De vraag waarom hij het weten wil, kan ik, naar ik vrees, niet beantwoorden, hernam ik, ik kan hem niet in de kaart zien. Misschien heeft hij ons het denkbeeld willen geven van eene groote samenzweering, misschien ook is hij wat vergeetachtig en is hij inderdaad, wat hij beweert te zijn, een eerlijk burger, wiens eenig levensdoel thans is aan den rechtmatigen eigenaar terug te geven wat hij onder zijne berusting heeft.

— Doch wat gelooft gij er zelf van ? vroeg zij, opstaande en zich voor mij plaatsende, hij is of een dief, of een eerlijk man, doch hoe moet ik handelen, als gij mij niet zegt wat ik er van denken moet ? Moet ik hem vertrouwen en bedrogen uitkomen, of moet ik hem niet vertrouwen en daardoor de eenige kans verliezen — want ik kan niet anders dan gelooven dat hij iets weet — om misschien mijn broeder te kunnen vinden ?

— Ik weet waarlijk niet wat er van te zeggen, antwoordde ik wanhopig, er is één antwoord op eene eenvoudige vraag, dat alles zou ophelderen.

(Wordt voortgezet).

A louer
15 SEPTEMBRE prochain la sp... maison de rentier avec ... sise rue des Membourgs, avec ... de l'église S' Jean, occupée par ... Meyers, Avocat général. ... à M. SCHOLS VAN BEETHOV... de Belgique à Maestricht.

Te huren
...middelijk in genot te treden, ... rentenier of bestuurbte, te Tonger... aan de Plein. — Zich te wen... straat, N° 54.

Terstond te huren
...oon QUARTIER met twee of vier ... gelegen Groote Markt, 47, Tongeren.

...huren voor 15 September een ... merciehuis gelegen op ... Spoel, thans bewoond door Mme W. Gilis... te adresseeren : Maastrichterstraat, ...

...ouer de suite deux belles maisons ... commerces avec grande ... Avenue de la Gare. — S'adresser ... du journal.

Terstond te huren
...n commerciehuis gelegen Pleinstraat, ... vitrien ... te wenden : M. WILMOTS, Putstr...

Tongeren, drukkerij Collée.